

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ฉบับแรกที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ประกาศใช้ในวงรัฐบาล พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒ และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๒ เป็นต้นไป จากนั้นต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในบางมาตรา แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

ในสมัยรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรถยนต์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมและยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จำนวน ๗ ฉบับ คือ ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ ๓) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ ๔) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ ๕) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘ ๖) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ และ ๗) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรถยนต์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจำนวน ๒ ฉบับ คือ ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ ๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

ในสมัยรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรถยนต์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จำนวน ๓ ฉบับ คือ ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ ๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ๓) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรถยนต์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จำนวน ๒ ฉบับ คือ ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๒) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

ในสมัยรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาและยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน ๑๗ ฉบับ ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒ หน้า ๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ประกาศใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ นับเป็นเวลาเกือบ ห้าสิบปีแล้ว และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วประมาณยี่สิบครั้ง อย่างไรก็ตาม บัญญัติอีกหลายมาตราที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและสภาพการณ์ของบ้านเมือง สมควรปรับปรุงเสียใหม่ ให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

หมวด ๑ การจดทะเบียน เครื่องหมาย และการใช้รถ (มาตรา ๖ – มาตรา ๒๘)

หมวด ๒ ภาษีประจำปี (มาตรา ๒๙ – มาตรา ๔๑)

หมวด ๓ ใบอนุญาตขับรถ (มาตรา ๔๒ – มาตรา ๕๗)

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๕๘ – มาตรา ๖๗)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๘ – มาตรา ๗๒)

พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับใช้ก่อนพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ใช้บังคับมาเป็นฉบับเดียวกัน และมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติบางมาตราให้มีความเหมาะสมกับกาลสมัยและสภาพการณ์ของบ้านเมืองให้ดีขึ้น

๒. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๘ ตอนที่ ๑๓๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากหลักเกณฑ์และอัตราการเก็บภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนยังไม่เหมาะสมสมควรเปลี่ยนหลักเกณฑ์และอัตราภาษีรถยนต์นั่งดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการใช้น้ำมันโดยประหยัดตามสภาวะของการขาดแคลนน้ำมันในปัจจุบัน นอกจากนั้น สมควรเพิ่มอัตราภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่นิติบุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของ เพราะภาษีรถยนต์นั่งถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของนิติบุคคลดังกล่าวอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๙ ทวิ และมาตรา ๒๙ ทรี แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๓. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๑๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปรากฏว่าพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้ "ผู้ใด" (อันหมายถึง เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์) จะไปขอจดทะเบียนรถให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา นั้น ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้ซื้อรถยนต์ในระบบ "เช่าซื้อ" การขอจดทะเบียนรถจึงตกเป็นหน้าที่ของผู้ขายหรือบริษัทรถยนต์ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในที่ต่าง ๆ

การต่อทะเบียนก็ดี การตรวจสภาพรถยนต์ก็ดี จะต้องกระทำที่นายทะเบียนในท้องที่นั้นเมื่อประชาชนซื้อรถไปใช้ในท้องที่อื่น การกระทำตามพระราชบัญญัติรถยนต์จึงเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก และเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็ยากแก่การติดตามผู้กระทำความผิดเพราะเจ้าของรถและผู้ครอบครองมิใช่บุคคลคนเดียวกัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกำหนดว่าผู้ใดประสงค์จะขอทะเบียนรถให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องที่อื่นให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่นั้นได้

๔. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๒ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๗ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๗ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถ เว้นแต่รถนั้นเป็นรถที่จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นครบถ้วนถูกต้องแล้ว หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา ๕๙ โดยมีได้แยกประเภทความผิดกรณีการใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ใช้รถในกรณีที่ยังมิได้เสียภาษีประจำปีต้องได้รับโทษในอัตราเดียวกันกับกรณีการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนตามมาตรา ๕๙ ซึ่งเป็นความผิดที่เปรียบเทียบไม่ได้ สมควรกำหนดแยกประเภทความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่จดทะเบียนแล้วแต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปี ออกจากความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน โดยให้มีอัตราโทษแตกต่างกันและมีอัตราโทษเหมาะสมแก่กรณีด้วย โดยกำหนดโทษสำหรับความผิดกรณีการใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปี เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ นอกจากนั้น เนื่องจากได้มีการกำหนดให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็น “รถ” ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งจะต้องมีการจดทะเบียนและผ่านการตรวจสอบสภาพรถ และเพื่อเป็นการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศ สมควรกำหนดให้รถดังกล่าวได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และโดยที่สมควรกำหนดให้เงินที่เป็นค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถได้นำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิตแผ่นป้ายสำหรับยานพาหนะต่อไป โดยไม่ต้องจัดสรรให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

๑. ให้แยกประเภทความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีออกจากความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน

๒. ให้รถใช้งานเกษตรกรรมได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และให้ “ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ” เป็นค่าธรรมเนียมที่ไม่รวมอยู่ในค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ยกเว้นให้แก่รถใด ๆ

๓. ให้ “เงินค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายรถ” ที่จัดเก็บได้เป็นช้อยยกเว้นออกจากเงินภาษีประจำปี ฯลฯ ที่ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด ฯลฯ และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๔. ให้ความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนและการใช้รถที่ยังมิได้เสียภาษีประจำปีมีอัตราโทษสูงขึ้น และกำหนดให้มีอัตราโทษสำหรับความผิดในการใช้รถทั้งสองกรณีมีความหนักเบาแตกต่างกัน เพราะความผิดในสองกรณีมีลักษณะไม่เหมือนกัน

๕. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖

๕. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๙๕ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

ด้วยปรากฏว่าการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลที่จดทะเบียนเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จะใช้เป็นการจดทะเบียนส่วนบุคคล หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลซึ่งผิดไปจากประเภทจดทะเบียนไว้ไม่ได้เป็นเหตุให้ประชาชนที่สามารถมีรถได้เพียงคันเดียวได้รับความเดือดร้อนโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ ให้เพิ่มความเป็น (๓ ทวี) ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีความว่า การใช้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัม เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล

๖. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๕๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไว้ โดยกำหนดให้ผู้ที่จะมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ในความเป็นจริงแล้วปรากฏว่าเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีและมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดนั้นส่วนมากมีรถจักรยานยนต์ใช้เป็นพาหนะทั้งสิ้น เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้รถจักรยานยนต์ขับขี่ไปโรงเรียนหรือใช้ในกิจการด้านอื่น ๆ เนื่องจากสถานศึกษาอยู่ห่างไกลจากบ้านมากซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้เด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสีย และเนื่องจากในปัจจุบันกฎหมายบัญญัติให้บุคคลที่มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ต้องไปทำบัตรประจำตัวประชาชนทุกคน ดังนั้น จึงสมควรอนุญาตให้ผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความใหม่ที่กำหนดว่า “(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ ความจุของกระบอกสูบขนาดไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์”

๗. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๓๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๐ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อนไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ในการนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารดังกล่าว และแก้ไขให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางบกมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน นอกจากนี้สมควรแก้ไขให้สถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งเป็นของเอกชนมีส่วนในการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ แก้ไขอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่แต่เดิมในส่วนที่เกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทยให้ขึ้นอยู่กับกระทรวงคมนาคม

๘. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๗๐ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๐ หน้า ๔๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงกับประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน และโดยที่ประเทศไทยอาจทำความตกลงในทำนองเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ ด้วย ซึ่งความตกลงดังกล่าวจะมีผลให้ผู้มีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือจากรัฐบาลของประเทศที่ประเทศไทยมีความตกลงด้วย สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นขับรถในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่กับต่างประเทศตามความตกลงดังกล่าว นอกจากนี้ เห็นสมควรกำหนดให้ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและ

รถจักรยานยนต์ ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนนทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๔๙ ซึ่งประเทศไทยได้
ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๕ เป็นใบอนุญาตขับรถชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกำหนดให้
ผู้ขับรถที่เป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงาน
เจ้าหน้าที่ หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทยขับรถ
ในราชอาณาจักรได้

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกำหนดให้คนต่างด้าว
ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและมีใบอนุญาตขับรถที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความ
ตกลงกับรัฐบาลไทย

๙. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๖๔ ก วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๗ หน้า ๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกไม่อาจใช้
ใบอนุญาตนั้นขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ทั้ง ๆ ที่โดยข้อเท็จจริงแล้วผู้ซึ่งมีความสามารถ
ขับรถขนาดใหญ่ย่อมสามารถขับรถที่มีขนาดเล็กกว่าได้ สมควรกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมาย
ว่าด้วยการขนส่งทางบก ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในบางประเภทได้ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัติ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญคือ
ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กและผู้มีใบอนุญาตเป็น
ผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถชนิด
ส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๓ (๒) ได้

๑๐. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๐ ก วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในปัจจุบันได้กำหนดบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ไว้ไม่ชัดเจน
และไม่สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก นอกจากนั้นยังมีได้

กำหนดให้มีผู้ตรวจการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยเฉพาะ ดังนั้น เพื่อให้บทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีความหมายชัดเจนโดยไม่มีความหมายครอบคลุมถึงรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนและรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัมซึ่งใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้าที่อยู่ภายในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และเพื่อให้การตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์เป็นไปตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบการขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์นั่งส่วนบุคคล” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ตรวจการ”
๒. แก้ไขเรื่องการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบ
 - ๒.๑ ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ และใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน
 - ๒.๒ ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๒.๓ ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน
 - ๒.๔ ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๒.๕ ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน
 - ๒.๖ ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน
 - ๒.๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗ ทวิ และมาตรา ๕๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๒.๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๑๑. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันมีผู้นำรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้ามาใช้และในอนาคตมีแนวโน้มว่าอาจจะมีการนำรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอื่นมาใช้ภายในประเทศด้วย แต่โดยที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าวไว้ สมควรกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีบทบัญญัติรวม ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มความตามพระราชบัญญัติเป็น (๑๑) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ กำหนดให้ผู้นำรถขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าต้องเสียภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าว

๑๒. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๔๘ ก วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันการจดทะเบียนรถเพื่อให้ได้หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปไม่มีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม รวมทั้งยังมีการละเลยหรือหลีกเลี่ยงการชำระภาษีประจำปี ทำให้มีภาษีประจำปีค้างชำระเพิ่มขึ้นทุกปี สมควรกำหนดให้มีการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติ และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐอีกทางหนึ่ง ตลอดจนปรับปรุงมาตรการในการจัดเก็บภาษีประจำปีที่ค้างชำระให้ได้ผลอย่างจริงจัง และปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก้ไขคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ทุกแห่ง

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐/๑ มาตรา ๑๐/๒ และมาตรา ๑๐/๓ โดยกำหนดให้อธิบดีนำหมายเลขทะเบียนรถที่เป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมเปิดประมูลตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งเงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลนี้ให้นำเข้ากองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุน และส่งเสริมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเกิดจากการใช้รถใช้ถนน โดยมีคณะกรรมการกองทุนฯ ซึ่งการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่ การบริหารและการใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓. แก้ไขความตามมาตรา ๓๒ โดยกำหนดให้เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีตามเกณฑ์ที่กำหนด

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๒ และมาตรา ๓๕/๓ กำหนดการดำเนินการทางทะเบียนในกรณีของเจ้าของรถค้างชำระภาษีประจำปี

๕. แก้ไขมาตรา ๔๔ โดยกำหนดเกี่ยวกับอายุของใบอนุญาตขับรถ การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาต

๖. ยกเลิกมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๗. แก้ไขมาตรา ๔๙ ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตขับรถ

๘. แก้ไขมาตรา ๖๑ กำหนดโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕/๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๖

๙. แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๑๐. กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถตลอดชีพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับให้ใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นได้ต่อไป

๑๓. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๐ ก วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งโดยสารเพื่อสินจ้างเป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังไม่มีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารสมควรกำหนดให้มีบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้การรับจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และปลอดภัยแก่คนโดยสาร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้วได้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” และ “รถจักรยานยนต์สาธารณะ”

๒. แก้ไขมาตรา ๕ (๑๔) และ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้มีอัตราจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ และกำหนดให้มีเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ ฯลฯ ของรถจักรยานยนต์สาธารณะ

๓. กำหนดให้ผู้ที่ใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ต้องจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียน และให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเมื่อปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไข

๔. กำหนดกรณีใบอนุญาตใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสารสูญหาย

๕. กำหนดเพิ่มประเภทใบอนุญาตขับรถโดยให้มีมาตรา ๔๓ (๖/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

๖. กำหนดอายุของใบอนุญาตและการต่อใบอนุญาต

๗. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาต

๘. กำหนดเกณฑ์สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

๙. กำหนดห้ามมิให้ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารเว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือคนโดยสาร

๑๐. กำหนดพฤติกรรมแก่ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือจักรยานยนต์สาธารณะ

๑๑. กำหนดระวางโทษตามพระราชบัญญัติ

๑๒. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ

๑๔. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๐๒ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ หน้า ๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ราคาน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศที่เพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอื่นทดแทนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สนับสนุนการใช้พลังงานอย่างประหยัด และการใช้พลังงานสะอาดเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัจจุบันมีผู้นำรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่นโดยมิได้ใช้เครื่องยนต์มาใช้ภายในประเทศด้วย อันจะเป็นการช่วยให้มีการใช้พลังงานอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า และก่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของประเทศ สมควรส่งเสริมการใช้รถที่ใช้พลังงานดังกล่าวและกำหนดให้มีอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถเหล่านี้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) รถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า หรือรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอื่นโดยมิได้ใช้เครื่องยนต์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้จัดเก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้จัดเก็บภาษีตามน้ำหนักของรถในอัตราตาม (๒)

(ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ให้จัดเก็บภาษีในอัตรากึ่งหนึ่งของรถตาม (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี”

๒. มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒) และ (๑๓) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“(๑๒) รถที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ที่ใช้พลังงานทดแทน พลังงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือพลังงานอย่างประหยัด ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้จัดเก็บภาษีในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้

(๑๓) รถที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ประกอบด้วยก๊าซมีเทนเป็นส่วนใหญ่เป็นเชื้อเพลิง ให้จัดเก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) ระบบเชื้อเพลิงที่ใช้ก๊าซธรรมชาติดังกล่าวเพียงอย่างเดียวในอัตรากึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้

(ข) ระบบเชื้อเพลิงที่ใช้ก๊าซธรรมชาติดังกล่าวร่วมกับหรือสลับกับน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราสามในสี่ของอัตราที่กำหนดไว้”

๑๕. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๒ ก วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สิ่งหาริมทรัพย์หลายประเภทสามารถจดจำนองเป็นประกันหนี้ได้ ดังเช่น เรือกำปั่น หรือเรือมีระวางตั้งแต่ ๖ ตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ ๕ ตันขึ้นไป แพ สัตว์พาหนะ สามารถจดจำนองได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๗๐๓ ส่วนเครื่องจักรสามารถจดจำนองได้ตามกฎหมายเครื่องจักร แต่ปรากฏว่ารถยนต์ ได้แก่ รถยนต์สาธารณะรถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล รวมทั้งรถพ่วง รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ เป็นสิ่งหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงแต่ไม่สามารถจดทะเบียนจำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมายในกรณีที่ต้องใช้เป็นประจำจึงต้องใช้วิธีการโอนขายแก่เจ้าหนี้ และทำเป็นสัญญาเช่าซื้อซึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเป็นภาระแก่ประชาชนและผู้ประกอบการหลายล้านคนทั่วประเทศสมควรบรรเทาภาระดังกล่าวนี้ และทำให้รถดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่า มีราคาที่สามารถจำนองเป็นประกันหนี้ได้ และผู้เป็นเจ้าของยังคงมีสิทธิ์ครอบครองใช้สอยได้ดังเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๗/๑ รถยนต์ที่จดทะเบียนแล้ว รถพ่วง รถบดถนน และรถแทรกเตอร์ที่จดทะเบียนแล้ว ให้เป็นทรัพย์สินประเภทที่จำนองเป็นประกันหนี้ได้ตามกฎหมายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้มีชื่อเป็นเจ้าของในทะเบียนรถยนต์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์การจำนองต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดและต้องแจ้งจดทะเบียนจำนองต่อนายทะเบียน พร้อมกับการเสียค่าธรรมเนียมในการจดจำนองตามเงื่อนไข วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมที่ประกาศในกฎกระทรวง”

๑๖. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการปรับปรุงการบริหารราชการ ทำให้มีหน่วยงานของรัฐรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นเพิ่มเติมจากหน่วยงานทางราชการที่มีอยู่เดิม อีกทั้งหน่วยงานทางราชการเดิมบางหน่วยก็ได้มีการปรับเปลี่ยนฐานะหรือรูปแบบการดำเนินการใหม่ อันมีผลทำให้หน่วยงานนั้น ๆ มิได้มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหน่วยงานที่เกิดขึ้นหรือปรับเปลี่ยนใหม่นั้น มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เพื่อให้รถของหน่วยงานดังกล่าวได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้ง ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) รถของส่วนราชการ องค์การตามรัฐธรรมนูญ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เฉพาะรถที่มีได้ในทางการค้าหรือหากำไร”

๒. บรรดาค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปีของรถของหน่วยงานตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ที่ค้างชำระไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันระงับไป

๑๗. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๓ ก วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และสอดคล้องกับการใช้รถ ตลอดจนเพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้มีอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ให้มีความหมายครอบคลุมประเภทรถที่กว้างขึ้น โดยไม่จำกัดลักษณะด้วยจำนวนที่นั่งและน้ำหนักของรถ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ในปัจจุบันที่ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปทำให้รถที่ผลิตขึ้นใหม่มีน้ำหนักตัวรถที่เพิ่มขึ้น

๒. กำหนดประเภทรถที่ต้องห้ามการใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดข้อยกเว้นให้ใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ในบางกรณี เพื่อเป็นทางออกให้แก่ผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้รถดังกล่าว ในระหว่างที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้

๓. ปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการเข้าตรวจสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปี หรือมีการใช้รถที่สิ้นอายุการใช้งาน และแก้ไขอำนาจในการยึดรถนั้น ให้เป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถแทน เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้มีกำหนดสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถนั้นเพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวซึ่งประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น สามารถมาขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถดังกล่าวได้โดยไม่ต้องรอให้อายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวของตนสิ้นอายุลงเสียก่อน

๕. แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาตขับรถว่าต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตขับรถ นอกเหนือไปจากการถูกยึดใบอนุญาตขับรถ เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงกัน

และให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีสามารถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าในกรณีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปแล้ว ผู้ที่ถูกเพิกถอนดังกล่าวจะมีสิทธิขอรับใบอนุญาตใหม่ได้เมื่อใด อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลมิให้ถูกระทบเกินสมควร

๖. เพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการออกหนังสือเรียกเจ้าของรถหรือผู้ขับรถมาให้อภัยค่าหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้การตรวจสอบและควบคุมกำกับดูแลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือกระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๗. ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

๘. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม ตามอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

๙. กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงตามอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติ

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องใช้ได้ต่อไป และกำหนดมาตรการเกี่ยวกับรถที่ถูกยึดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เจ้าของรถมารับคืนภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด โดยให้ยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถไว้แทน ถ้าพ้นระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้วเจ้าของรถยังไม่มาขอรับคืน ให้ขายทอดตลาดรถนั้น

นางจารุวรรณ ดวงวิชัย / จัดทำ